

Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (ensimmäinen jaosto)

19 päivänä joulukuuta 2012*

Asetus (EY) N:o 1393/2007 — Asiakirjojen tiedoksi antaminen — Osapuoli, jonka asuinpaikka on toisessa jäsenvaltiossa — Oikeudenkäyntivaltiossa asuva edustaja — Tällaista edustajaa ei ole — Asiakirja-aineistoon liitetyt oikeudenkäyntiasiakirjat — Tiedonsaantiolettama

Asiassa C-325/11,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka Sąd Rejonowy w Koszalinie (Puola) on esittänyt 15.6.2011 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 28.6.2011, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Krystyna Alder ja

Ewald Alder

vastaan

Sabina Orłowska ja

Czesław Orłowski,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (ensimmäinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja A. Tizzano (esittelevä tuomari) sekä tuomarit A. Borg Barthet, E. Levits, J.-J. Kasel ja M. Berger,

julkisasiamies: Y. Bot,

kirjaaja: hallintovirkamies K. Malacek,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 6.9.2012 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

- Krystyna ja Ewald Alder, edustajanaan advokat K. Góralaska,
- Sabina Orłowska ja Czesław Orłowski, edustajanaan oikeudellinen neuvonantaja F. Pniewska,
- Puolan hallitus, asiamiehinään B. Czech, M. Arciszewski ja M. Szpunar,
- Italian hallitus, asiamiehenään G. Palmieri, avustajanaan avvocato dello Stato S. Varone,

* Oikeudenkäyntikieli: puola.

— Portugalin hallitus, asiamiehinään R. Chambel Margarido ja L. Inez Fernandes,
— Euroopan komissio, asiamiehinään A.-M. Rouchaud-Joët ja A. Stobiecka-Kuik,
kuultuaan julkisasiamiehen 20.9.2012 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,
on antanut seuraavan

tuomion

- 1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee oikeudenkäynti- ja muiden asiakirjojen tiedoksiannosta jäsenvaltioissa siviili- tai kauppaoikeudellisissa asioissa (asiakirjojen tiedoksianto) ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1348/2000 kumoamisesta 13.11.2007 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1393/2007 (EUVL L 324, s. 79) 1 artiklan 1 kohdan sekä SEUT 18 artiklan tulkintaa.
- 2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa ovat vastakkain yhtäältä Krystyna Alder ja Ewald Alder (jäljempänä Alderit) sekä toisaalta Sabina Orłowska ja Czesław Orłowski (jäljempänä Orłowskit) ja joka koskee Alderien vaatimusta heidän Orłowskeja vastaan aloittamansa saatavan maksamista koskevan menettelyn aloittamisesta uudelleen.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Unionin oikeus

- 3 Asetuksen N:o 1393/2007 johdanto-osan kuudennessa, seitsemännessä, kahdeksannessa ja kahdennessatoista perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”(6) Yksityisoikeudellisia asioita koskevien tuomioistuinmenettelyjen tehokkuus ja nopeus edellyttävät, että oikeudenkäynti- ja muita asiakirjoja voidaan lähettää suoraan ja nopeita keinoja hyväksikäyttäen jäsenvaltioiden nimeämien paikallisten yksiköiden välillä. Jäsenvaltiot voivat ilmoittaa aikomuksestaan nimetä ainoastaan yksi lähetävä tai vastaanottava viranomainen tai yksi viranomainen suorittamaan molempia tehtäviä viiden vuoden ajaksi. Nimeäminen voidaan kuitenkin uusida joka viides vuosi.

(7) Nopean tiedoksiannon tavoite oikeuttaa käyttämään mitä tahansa asianmukaisia keinoja edellyttäen, että tiettyjä, saadun asiakirjan luottavuuteen ja tarkkuuteen liittyviä edellytyksiä noudatetaan. Asiakirjojen siirron varmuus edellyttää, että asiakirjan mukana lähetetään vakiolomake, joka on täytettävä sen maan virallisella kielellä tai yhdellä niistä, jossa tiedoksianto on toimitettava, tai jollakin toisella kielellä, jonka vastaanottava jäsenvaltio hyväksyy.

(8) Tätä asetusta ei pitäisi soveltaa asiakirjan tiedoksi antamiseen osapuolen viralliselle edustajalle jäsenvaltiossa, jossa asiaa käsitellään, riippumatta kyseisen osapuolen asuinpaikasta.

--

(12) Vastaanottavan viranomaisen olisi ilmoitettava vastaanottajalle kirjallisesti vakiolomaketta käyttäen, että tämä voi kieltäytyä vastaanottamasta tiedoksi annettavaa asiakirjaa joko tiedoksiannon yhteydessä tai palauttamalla asiakirjan vastaanottavalle viranomaiselle viikon kuluessa, jos siinä ei ole käytetty vastaanottajan ymmärtämää kieltä tai tiedoksiantopaikan virallista kieltä tai yhtä niistä. Tätä säännöstä olisi sovellettava myös myöhempiin tiedoksiantoihin vastaanottajan käytettyä kieltäytymisoikeuttaan. Näitä kieltäytymistä koskevia säännöksiä olisi sovellettava myös diplomaattisten edustajien tai konsuliviranomaisten

toteuttamiin tiedoksiantoihin, postitse tapahtuviin tiedoksiantoihin ja suoriin tiedoksiantoihin. Olisi säädettävä, että asiakirjan, jota on kieltäydytty vastaanottamasta, tiedoksianto voidaan oikaista toimittamalla vastaanottajalle asiakirjan käännös.”

4 Kyseisen asetuksen 1 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Tätä asetusta sovelletaan siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa, joissa oikeudenkäynti- tai muu asiakirja on lähetettävä tiedoksianto varten jäsenvaltiosta toiseen jäsenvaltioon. Asetusta ei sovelleta etenkin vero-, tulli- tai hallinto-oikeudellisiin asioihin eikä valtion vastuuseen teoista tai laiminlyönneistä, jotka on tehty julkista valtaa käytettäessä (acta iure imperii).

2. Tätä asetusta ei sovelleta, ellei asiakirjan vastaanottajan osoite ole tiedossa.

--”

5 Mainitun asetuksen 4 artiklan 3 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Lähetettävän asiakirjan mukana toimitetaan liitteessä I olevalle vakiolomakkeelle laadittu pyyntö. Lomake täytetään vastaanottavan jäsenvaltion virallisella kielellä tai, jos jäsenvaltiossa on useita virallisia kieliä, tiedoksiantopaikkakunnan virallisella kielellä tai jollakin niistä, tai jollakin muulla sellaisella kielellä, jonka jäsenvaltio on ilmoittanut hyväksyvänsä. Kunkin jäsenvaltion on ilmoitettava yksi tai useampi Euroopan unionin toimielinten virallinen kieli, joka ei ole sen oma virallinen kieli ja jonka se hyväksyy lomakkeen täyttämiseksi.”

6 Asetuksen N:o 1393/2007 5 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Lähetettävän viranomaisen, jolle hakija antaa asiakirjan lähettämistä varten, on selostettava hakijalle, että vastaanottaja voi kieltäytyä vastaanottamasta asiakirjaa, jollei se ole jollakin 8 artiklassa tarkoitetuista kielistä.”

7 Kyseisen asetuksen 14 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Jäsenvaltio saa toimittaa oikeudenkäyntiasiakirjojen tiedoksiantoja lähettämällä ne toisessa jäsenvaltiossa asuville henkilöille suoraan postitse kirjattuna kirjeenä vastaanottotodistusta tai vastaavaa käyttäen.”

8 Mainitun asetuksen 19 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Jos haaste tai vastaavanlainen asiakirja on ollut lähetettävä toiseen jäsenvaltioon tiedoksianto varten tämän asetuksen säännösten mukaisesti eikä vastaaja ole tullut saapuville, tuomioistuin ei saa tehdä päätöstä asiassa ennen kuin on selvitetty, että

- a) asiakirja on tiedoksi annettu sillä tavalla kuin vastaanottavan jäsenvaltion lainsäädännössä säädetään siellä laadittujen asiakirjojen tiedoksi antamisesta sen alueella oleville henkilöille, tai
- b) asiakirja on tosiasiallisesti annettu vastaajalle tai hänen asuntoonsa muulla tämän asetuksen mukaisella tavalla,

ja että kummassakin näistä tapauksista tiedoksianto tai antaminen on tapahtunut riittävän ajoissa, jotta vastaaja on voinut ryhtyä vastaamaan.”

Puolan oikeus

- 9 Puolan siviiliprosessilain 1135⁵ §:ssä säädetään seuraavaa:

”1. Jos osapuoli, jolla on vakituinen asuinpaikka tai joka oleskelee tavanomaisesti tai jonka kotipaikka on ulkomailla, ei ole nimittänyt asiaa hoitamaan Puolassa asuvaa oikeudenkäyntiasiamiestä, hän on velvollinen nimeämään Puolan tasavallassa tiedoksiannot vastaanottamaan valtuutetun edustajan.

2. Ellei osapuoli ole nimennyt tiedoksiannot vastaanottamaan valtuutettua edustajaa, osapuolelle tarkoitetut oikeudenkäyntiasiakirjat liitetään asian asiakirja-aineistoon ja katsotaan tiedoksi annetuiksi. Osapuolelle on ilmoitettava tästä menettelystä ensimmäisen tiedoksiannon yhteydessä. Osapuolelle on myös ilmoitettava mahdollisuudesta vastata haasteeseen ja esittää kirjallisia huomautuksia sekä siitä, kenellä on kelpoisuus toimia oikeudenkäyntiasiamiehenä.”

- 10 Puolan siviiliprosessilain 401 §:ssä säädetään seuraavaa:

”Menettelyn uudelleen aloittamista voidaan vaatia pätemättömyyden perusteella,

- 1) jos tuomioistuimen kokoonpanoon kuului henkilö, jolla ei ole siihen oikeutta, tai jos ratkaisun antamiseen osallistunut tuomari oli lain perusteella jäävi ja jos osapuolella ei ollut mahdollisuutta vaatia jääväämistä ennen kuin ratkaisu sai lainvoiman,
- 2) jos osapuoli ei ollut asianosaiskelpoinen tai jos osapuoli ei ollut asianmukaisesti edustettuna taikka jos tältä oli oikeudenvastaisuuden vuoksi viety mahdollisuus toimia; menettelyn uudelleen aloittamista ei kuitenkaan voida vaatia, jos mahdollisuus toimia palautui ennen kuin ratkaisu sai lainvoiman tai jos edustuksen puuttumiseen oli vedottu taikka jos osapuoli oli vahvistanut menettelyvaiheiden päättymisen.”

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymys

- 11 Saksassa asuvat Alderit nostivat 20.11.2008 Sąd Rejonowy w Koszalinissa (Puola) kanteen saatavan maksamiseksi Puolassa asuvia Orłowskeja vastaan.
- 12 Sąd Rejonowy w Koszalinie ilmoitti kantajille heidän velvollisuudestaan nimetä kuukauden määräajassa Puolassa asuva oikeudenkäyntiasiakirjojen tiedoksiannot vastaanottamaan valtuutettu edustaja ja varoitti heitä siitä, että jos edustajaa ei nimetä määräajan umpeutumiseen mennessä, heille osoitetut asiakirjat liitetään asian oikeudenkäyntiaineistoon ja katsotaan heille tiedoksi annetuiksi.
- 13 Koska Alderit eivät nimenneet tiedoksiannot vastaanottamaan valtuutettua edustajaa Puolassa, heille osoitettu kutsu saapua 5.6.2009 pidettävään istuntoon sekä Orłowskien vastavaatimukset liitettiin oikeudenkäyntiaineistoon sen säännön mukaisesti, että kyseiset asiakirjat katsotaan Puolan siviiliprosessilain 1135⁵ §:n perusteella kantajille tiedoksi annetuiksi. Kantajat eivät saapuneet mainittuun istuntoon, jossa Sąd Rejonowy w Koszalinie tutki todisteet ja päätti asian suullisen käsittelyn. Samana päivänä annettiin tuomio, jolla kanne hylättiin sekä josta ei valitettu ja joka sai näin ollen lainvoiman.
- 14 Kantajat esittivät 29.10.2009 Sąd Rejonowy w Koszalinille vaatimuksen saatavan maksamista koskevan menettelyn aloittamisesta uudelleen ja vaativat mainitun tuomion kumoamista sekä asian tutkimista uudelleen. He esittivät tässä yhteydessä muun muassa, että heiltä oli evätty mahdollisuus toimia menettelyssä, koska heitä ei ollut tosiasiallisesti kutsuttu istuntoon. Heidän mukaansa ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin oli loukannut kansalaisuuteen perustuvan syrjinnän kiellon periaatetta ja rikkonut asetuksen N:o 1393/2007 säännöksiä, koska se ei ollut antanut oikeudenkäyntiasiakirjoja tiedoksi heidän osoitteessaan Saksassa.

- 15 Sąd Rejonowy w Koszalinie hylkäsi 23.6.2010 antamallaan tuomiolla vaatimuksen menettelyn aloittamisesta uudelleen ja esitti, että Puolan oikeudenkäyntimenettely siviiliasioissa oli unionin oikeuden mukainen. Sąd Okręgowy w Koszalinie kumosi mainitun tuomion kantajien valituksen seurauksena ja katsoi, että fiktio, jonka mukaan tiedoksianto on pidettävä suoritettuna, oli asetuksen N:o 1393/2007 vastainen, sekä palautti asian Sąd Rejonowy w Koszalinien uudelleen käsiteltäväksi.
- 16 Sąd Rejonowy w Koszalinie on kuitenkin esittänyt, ettei se jaa kyseistä näkemystä. Se on yhtäältä katsonut, ettei asetusta N:o 1393/2007 voida soveltaa pääasiassa, koska se koskee ainoastaan tilanteita, joissa oikeudenkäyntiasiakirja on annettava tiedoksi toisessa jäsenvaltiossa kansallisten prosessisäännösten perusteella. Toisaalta se on SEUT 18 artiklan huomioon ottaen katsonut, ettei sääntö, jonka mukaan asiakirjat on katsottava tiedoksi annetuiksi, voi olla välittömästi syrjivä ja että vaikka se olisi välillisesti syrjivä, se on joka tapauksessa menettelyn sujuvuuden takaamista koskevan tavoitteensa vuoksi oikeutettu, kun otetaan huomioon asiakirjojen ulkomailta tiedoksi antamiseen liittyvät vaikeudet ja kustannukset ja jopa sen mahdottomuus.
- 17 Tässä tilanteessa Sąd Rejonowy w Koszalinie on päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavan ennakkoratkaisukysymyksen:

”Tuleeko [asetuksen N:o 1393/2007] 1 artiklan 1 kohtaa ja [SEUT] 18 artiklaa tulkita siten, että oikeudenkäynnin osapuolen, jolla on vakituinen asuinpaikka tai joka oleskelee tavanomaisesti toisessa jäsenvaltiossa ja joka ei ole nimennyt tiedoksiantoja varten oikeudenkäyntiasiamiestä, joka asuu siinä jäsenvaltiossa, jossa oikeudenkäynti pidetään, voidaan katsoa saaneen tiedoksi hänelle tarkoitetut oikeudenkäyntiasiakirjat, kun ne on liitetty käsiteltävän asian asiakirja-aineistoon?”

Ennakkoratkaisukysymyksen tarkastelu

- 18 Sąd Rejonowy w Koszalinie tiedustelee kysymyksellään olennaisilta osin sitä, onko asetuksen N:o 1393/2007 1 artiklan 1 kohtaa, ja tarvittaessa SEUT 18 artiklaa, tulkittava siten, että ne ovat esteenä pääasiassa kyseessä olevan kaltaiselle jäsenvaltion lainsäädännölle, jonka mukaan sellaisen oikeudenkäynnin osapuolen, jonka vakituinen asuinpaikka tai tavanomainen oleskelupaikka on toisessa jäsenvaltiossa ja joka ei ole nimennyt tiedoksiannot vastaanottamaan valtuutettua edustajaa, joka asuu oikeudenkäyntijäsenvaltiossa, voidaan katsoa saaneen tiedoksi hänelle tarkoitetut oikeudenkäyntiasiakirjat, kun ne on liitetty käsiteltävän asian asiakirja-aineistoon.
- 19 Kysymykseen vastaamiseksi on aluksi täsmennettävä asetuksen N:o 1393/2007 soveltamisala sen selvittämiseksi, kattaako se oikeudenkäyntiasiakirjojen tiedoksi antamisen kyseisessä asetuksessa määritellyissä tilanteissa, joihin kuuluvat muun muassa pääasiassa kyseessä olevassa kansallisessa lainsäädännössä tarkoitetut tilanteet, vai sovelletaanko mainittua asetusta Puolan hallituksen esittämällä tavalla vain, jos tällaiset asiakirjat on annettava oikeudenkäyntivaltiossa voimassa olevien prosessisäännösten perusteella tiedoksi toisessa jäsenvaltiossa.
- 20 Tästä on todettava, että saman asetuksen 1 artiklan 1 kohdan sanamuodossa täsmennetään, että asetusta sovelletaan siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa, ”joissa [oikeudenkäyntiasiakirja] on lähetettävä tiedoksianto varten jäsenvaltiosta toiseen jäsenvaltioon”.
- 21 Vaikka on totta, kuten Puolan hallitus väittää, ettei kyseisen säännöksen tekstissä nimenomaisesti viitata tilanteisiin, joissa tällainen asiakirja on lähetettävä tiedoksianto varten jäsenvaltiosta toiseen, asetuksen N:o 1393/2007 muiden säännösten lukeminen yhdessä antaa tästä hyödyllisiä täsmennyksiä.
- 22 Erityisesti yhtäältä asetuksen N:o 1393/2007 1 artiklan 2 kohdassa säädetään nimenomaisesti, ettei asetusta sovelleta, ellei asiakirjan vastaanottajan osoite ole tiedossa.

- 23 Toisaalta mainitun asetuksen johdanto-osan kahdeksannessa perustelukappaleessa mainitaan, ettei asetusta pitäisi soveltaa asiakirjan tiedoksi antamiseen osapuolen viralliselle edustajalle jäsenvaltiossa, jossa asiaa käsitellään, riippumatta kyseisen osapuolen asuinpaikasta.
- 24 Kyseessä olevan asetuksen systemaattisesta tulkinnasta ilmenee näin ollen, että siinä säädetään ainoastaan kahdesta tilanteesta, joissa oikeudenkäyntiasiakirjojen tiedoksi antaminen jäsenvaltioiden välillä on jätetty sen soveltamisalan ulkopuolelle, eli yhtäältä silloin, kun asiakirjan vastaanottajan asuinpaikka tai tavanomainen oleskelupaikka ei ole tiedossa, ja toisaalta silloin, kun tämä on nimennyt virallisen edustajan oikeudenkäyntijäsenvaltiossa.
- 25 Kuten julkisasiamies on korostanut ratkaisuehdotuksensa 49 kohdassa, muissa tilanteissa, joissa oikeudenkäyntiasiakirjan vastaanottaja asuu toisessa jäsenvaltiossa, oikeudenkäyntiasiakirjan tiedoksi antaminen kuuluu väistämättä asetuksen N:o 1393/2007 soveltamisalaan ja se on näin ollen suoritettava kyseisen asetuksen 1 artiklan 1 kohdan mukaan samassa asetuksessa säädettyillä tavoilla.
- 26 Koska tällainen ratkaisu perustuu välittömästi mainitun asetuksen asiayhteyteen, se myös vie perustan Puolan hallituksen kannattamalta näkemykseltä, jonka mukaan tilanteet, joissa oikeudenkäyntiasiakirja on annettava saman asetuksen mukaisesti tiedoksi toisessa jäsenvaltiossa, on määritettävä oikeudenkäyntijäsenvaltion kansallisen oikeuden perusteella.
- 27 Se, että jätettäisiin kansallisen lainsäätäjän ratkaistavaksi, missä tilanteissa tällainen tarve on olemassa, estäisi kokonaan asetuksen N:o 1393/2007 yhdenmukaisen soveltamisen, koska ei ole pois suljettua, että jäsenvaltiot säätäisivät tältä osin erilaisia ratkaisuja (ks. vastaavasti asia C-443/03, Leffler, tuomio 8.11.2005, Kok., s. I-9611, 44 kohta).
- 28 Mainitun täsmennyksen jälkeen on todettava, että siltä osin kuin oikeudenkäyntiasiakirjojen tiedoksi antaminen pääasiassa kyseessä olevassa kansallisessa lainsäädännössä tarkoitetuissa tilanteissa kuuluu asetuksen N:o 1393/2007 soveltamisalaan, tällaisen lainsäädännön, jossa säädetään säännöstä, jonka mukaan tiedoksi antaminen voidaan katsoa suoritetuksi oikeudenkäyntiasiakirjan asiakirja-aineistoon liittämisen perusteella, jos ulkomailla asuva osapuoli ei ole nimennyt Puolan tasavallassa tiedoksiannot vastaanottamaan valtuutettua edustajaa, yhteensopivuus unionin oikeuden kanssa on tutkittava kyseisen asetuksen järjestelmän ja tavoitteiden valossa.
- 29 Tässä yhteydessä on ensinnäkin huomautettava asetuksen N:o 1393/2007 järjestelmästä, että kyseisessä asetuksessa, joka on annettu EY 61 artiklan c alakohdan nojalla, pyritään sen johdanto-osan toisessa perustelukappaleessa todetulla tavalla ottamaan käyttöön yhteisön sisäinen tiedoksiantoa koskeva järjestelmä, jonka tavoitteena on sisämarkkinoiden moitteeton toiminta (ks. vastaavasti asia C-14/08, Roda Golf & Beach Resort, tuomio 25.6.2009, Kok., s. I-5439, 53–55 kohta).
- 30 Tässä tilanteessa mainitun asetuksen 2 artiklassa, luettuna sen johdanto-osan kuudennen perustelukappaleen valossa, säädetään yksityisoikeudellisia asioita koskevien tuomioistuinmenettelyjen tehokkuuden ja nopeuden takaamiseksi, että oikeudenkäyntiasiakirjojen lähettäminen tapahtuu lähtökohtaisesti jäsenvaltioiden nimeämien ”lähettävien” ja ”vastaanottavien” viranomaisten välillä.
- 31 Lisäksi asetuksessa N:o 1393/2007 itsessään, sen 2 jaksossa, säädetään arvojärjestystä käyttöön ottamatta muista mahdollisista toimittamistavoista (asia C-473/04, Plumex, tuomio 9.2.2006, Kok., s. I-1417, 19–22 kohta), kuten asiakirjojen lähettämisestä konsuliviranomaisten tai diplomaattisten edustajien välityksellä, diplomaattisten edustajien tai konsuliviranomaisten toimittamasta asiakirjojen tiedoksi antamisesta, postitiedoksiannosta tai vielä henkilön, jonka etua oikeudenkäynti koskee, hakemuksesta tapahtuvasta oikeudenkäyntiasiakirjojen tiedoksi antamisesta suoraan vastaanottavan valtion oikeusviranomaisten, viranomaisten tai muiden toimivaltaisten henkilöiden välityksellä.

- 32 Koska kyseiset oikeudenkäyntiasiakirjojen toimittamistavat ovat ainoita, joista säädetään tyhjentävästi mainitulla asetuksella käyttöön otetussa järjestelmässä, on todettava, ettei kyseisessä asetuksessa varata mahdollisuutta Puolassa siviiliprosessilain 1135⁵ §:n nojalla voimassa olevan kaltaiselle fiktiiviselle tiedoksi antamiselle ja että kyseinen asetus on näin ollen esteenä sille.
- 33 Tätä toteamusta tukevat lisäksi kyseessä olevan asetuksen tavoitteet.
- 34 Tästä on todettava, että kyseisellä asetuksella pyritään sen johdanto-osan toisesta perustelukappaleesta ilmenevällä tavalla parantamaan ja nopeuttamaan oikeudenkäyntiasiakirjojen toimittamista jäsenvaltioiden välillä (ks. vastaavasti asia C-14/07, Weiss und Partner, tuomio 8.5.2008, Kok., s. I-3367, 46 kohta ja em. asia Roda Golf & Beach Resort, tuomion 54 kohta).
- 35 Kuten oikeuskäytännössä on aikaisemmin todettu, näihin tavoitteisiin ei kuitenkaan saada pyrkiä heikentämällä jollain tavoin asiakirjojen vastaanottajien puolustautumisoikeuksia, jotka johtuvat Euroopan unionin perusoikeuskirjan 47 artiklan toisessa kohdassa sekä ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi Roomassa 4.11.1950 allekirjoitetun yleissopimuksen 6 artiklan 1 kappaleessa vahvistetusta oikeudesta oikeudenmukaiseen oikeudenkäyntiin (ks. vastaavasti em. asia Weiss und Partner, tuomion 47 kohta).
- 36 Kuten julkisasiamies on ratkaisuehdotuksensa 46 ja 47 kohdassa esittänyt, tältä kannalta katsottuna useilla asetuksen N:o 1393/2007 säännöksillä pyritään nimenomaisesti sovittamaan oikeudenkäyntiasiakirjojen toimittamisen tehokkuus ja nopeus yhteen muun muassa tällaisten asiakirjojen todellisen ja tehokkaan vastaanottamisen turvaamisen avulla tapahtuvan vastaanottajien puolustautumisoikeuksien asianmukaisen suojaamisen vaatimuksen kanssa.
- 37 Erityisesti on niin, että mainitun asetuksen 4 artiklan 3 kohdassa ja 5 artiklan 1 kohdassa, luettuna sen johdanto-osan 12 perustelukappaleen valossa, säädetään siitä, että oikeudenkäyntiasiakirjojen tiedoksi antaminen on suoritettava käyttäen vakiolomaketta, joka on käännettävä vastaanottajan ymmärtämälle kielelle tai vastaanottavan jäsenvaltion viralliselle kielelle tai, jos kyseisessä valtiossa on useita virallisia kieliä, ainakin yhdelle tiedoksiantopaikkakunnan virallisista kielistä.
- 38 Lisäksi asetuksen N:o 1393/2007 14 artiklassa edellytetään, että postitiedoksiannon valinnut jäsenvaltio antaa oikeudenkäyntiasiakirjat tiedoksi kirjattuna kirjeenä vastaanottotodistusta käyttäen.
- 39 Samoin kyseisen asetuksen 19 artiklan 1 kohdassa veloitetaan lähettävän jäsenvaltion tuomioistuimien lykkäämään ratkaisun antamista, jos vastaaja ei ole saapunut istuntoon, kunnes on selvitetty, että haaste on annettu tiedoksi riittävän ajoissa vastaanottavan jäsenvaltion lainsäädännössä edellytetyllä tavalla tai että kyseinen asiakirja on tosiasiallisesti annettu vastaajalle tai hänen asuntoonsa muulla mainitun asetuksen mukaisella tavalla riittävän ajoissa, jotta mainittu vastaaja on voinut puolustautua.
- 40 Tässä tilanteessa on todettava, ettei Puolan siviiliprosessilain 1135⁵ §:ssä säädetyn kaltainen fiktiivistä tiedoksiantoa koskeva järjestelmä ole sovitettavissa yhteen asetuksessa N:o 1393/2007 tarkoitettujen puolustautumisoikeuksien suojaamista koskevien tavoitteiden saavuttamisen kanssa.
- 41 Kuten julkisasiamies esittää ratkaisuehdotuksensa 52–54 kohdassa, kyseinen järjestelmä vie tehokkaan vaikutuksen oikeudenkäyntiasiakirjan vastaanottajan, jonka asuinpaikka tai tavanomainen oleskelupaikka ei ole oikeudenkäyntijäsenvaltiossa, oikeudelta vastaanottaa kyseinen asiakirja tosiasiallisesti ja tehokkaasti muun muassa sen vuoksi, ettei mainitulle vastaanottajalle taata oikeudenkäyntiasiakirjan tiedoksisaantia riittävän ajoissa hänen puolustautumisensa valmistelemiseksi eikä käännöstä siitä.
- 42 Kaiken edellä mainitun perusteella esitettyyn kysymykseen on vastattava, että asetuksen N:o 1393/2007 1 artiklan 1 kohtaa on tulkittava siten, että se on esteenä pääasiassa kyseessä olevan kaltaiselle jäsenvaltion lainsäädännölle, jonka mukaan sellaisen oikeudenkäynnin osapuolen, jonka

vakituinen asuinpaikka tai tavanomainen oleskelupaikka on toisessa jäsenvaltiossa ja joka ei ole nimennyt tiedoksiannot vastaanottamaan valtuutettua edustajaa, joka asuu oikeudenkäyntijäsenvaltiossa, voidaan katsoa saaneen tiedoksi hänelle tarkoitetut oikeudenkäyntiasiakirjat, kun ne on liitetty käsiteltävän asian asiakirja-aineistoon.

Oikeudenkäyntikulut

- 43 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (ensimmäinen jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

Oikeudenkäynti- ja muiden asiakirjojen tiedoksiannosta jäsenvaltioissa siviili- tai kauppaoikeudellisissa asioissa (asiakirjojen tiedoksianto) ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1348/2000 kumoamisesta 13.11.2007 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1393/2007 1 artiklan 1 kohtaa on tulkittava siten, että se on esteenä pääasiassa kyseessä olevan kaltaiselle jäsenvaltion lainsäädännölle, jonka mukaan sellaisen oikeudenkäynnin osapuolen, jonka vakituinen asuinpaikka tai tavanomainen oleskelupaikka on toisessa jäsenvaltiossa ja joka ei ole nimennyt tiedoksiannot vastaanottamaan valtuutettua edustajaa, joka asuu oikeudenkäyntijäsenvaltiossa, voidaan katsoa saaneen tiedoksi hänelle tarkoitetut oikeudenkäyntiasiakirjat, kun ne on liitetty käsiteltävän asian asiakirja-aineistoon.

Allekirjoitukset